

Scheiding bestuur en toezicht bij Scholengroep OPRON

Bijeenkomst gemeenten

LEEUWENDAAL
vos & abb

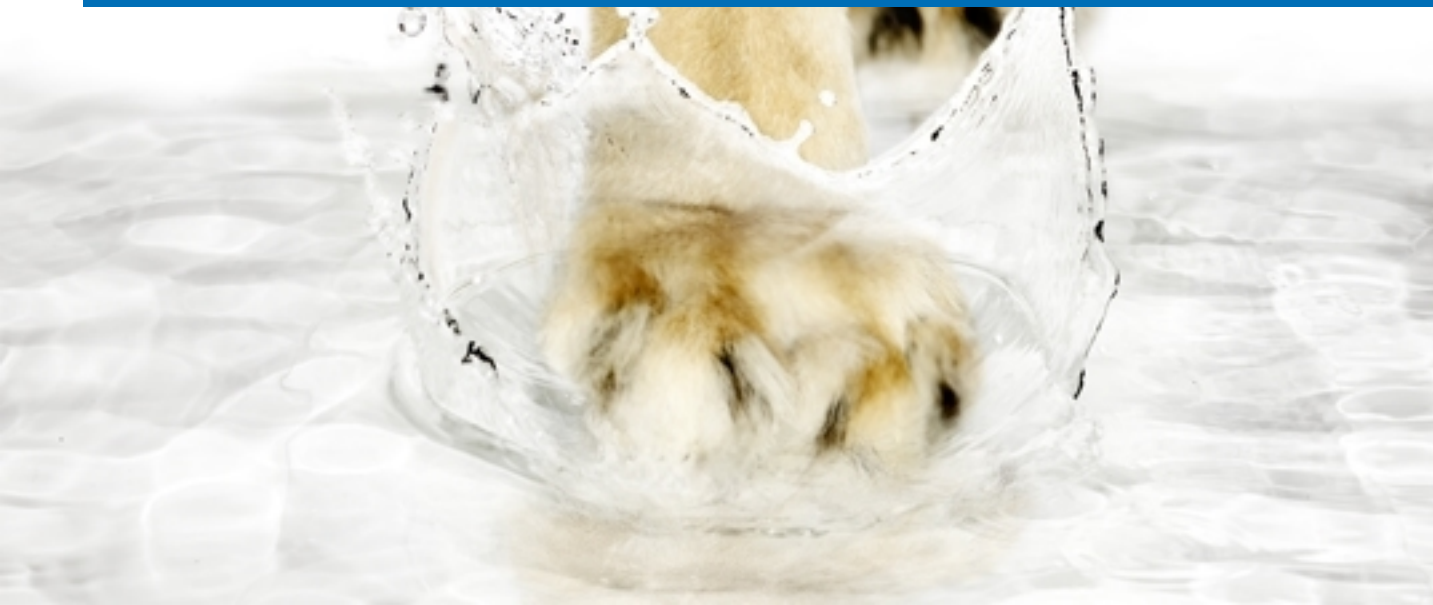
ONDERWIJSADVISEURS
ONDERWIJSJURISTEN

Scheiding bestuur en toezicht

- Inhoud:
 1. De aanleiding
 2. De wetswijziging
 3. De mogelijkheden om bestuur en toezicht te scheiden
 4. De rol van de gemeente in de oude situatie
 5. De rol van de gemeente in de nieuwe situatie
 6. Code voor goed bestuur
- Vragen/opmerkingen tussendoor: geen enkel probleem

De aanleiding

De aanleiding

- Bestuurlijke vernieuwing in Nederland
 - Health care governance
 - Corporate governance
- Onderwijsontwikkeling in Nederland
 - Decentralisatie en autonomievergroting
 - Gemeenten (College van B&W) verantwoordelijk voor lokaal onderwijsbeleid
 - Openbaar onderwijs steeds meer verzelfstandigd
 - (Het College van B&W is bevoegd gezag tenzij de raad anders bepaalt..)
 - Inspectie van controle op school naar risicobepaling
 - Schoolbesturen aan zet

Wetswijziging 'goed onderwijs, goed bestuur

- Ingegaan per 1-8-2010
- Interventiemogelijkheden bij slechte onderwijsresultaten
- Verplichte scheiding van bestuur en toezicht

Interventie bij slechte onderwijsresultaten

- *...indien de leerresultaten aan het eind van het zevende of achtste leerjaar op groepsniveau ernstig of langdurig tekortschieten.....(art. 10a nieuwe w.p.o)*

- r&w en taal over 3 schooljaren onder de norm ligt, of
- school geen leerresultaten kan aantonen, met uitzondering van:
 - In die aansluitend v.s.o. of praktijkonderwijs gaan volgen
 - In die korter dan 4 jaar in Nederland zijn

...indien sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 10a lid 1 kan Onze minister besluiten dat.....een openbare school wordt opgeheven en de bekostiging van een bijzondere school wordt beëindigd. (art. 164b nieuwe w.p.o.)

Verplichte scheiding van bestuur en toezicht

*Het bevoegd gezag draagt....zorg voor een goed bestuurde school met een scheiding...in functionele of organieke zin... tussen de functies van bestuur en het ...internetoezicht daarop en met een rechtmatig bestuur en beheer.
De benoeming in de functies.....geschiedt op basis van vooraf openbaar gemaakte profielen. Een intern toezichthouderfunctioneert onafhankelijk van het bestuur
(art. 17a en b nieuwe w.p.o.)*

- Nu: bestuurlijke en toezichthoudende taken mogen in één persoon verenigd zijn, straks niet meer
- De wet voorziet in verschillende modellen:
 - de organieke scheiding
 - de functionele scheiding

Organieke scheiding

- Er ontstaan twee organen
 - Raad van Toezicht
 - College van Bestuur

- Er bestaat geen ander model gebaseerd op een organieke scheiding

Functionele scheiding

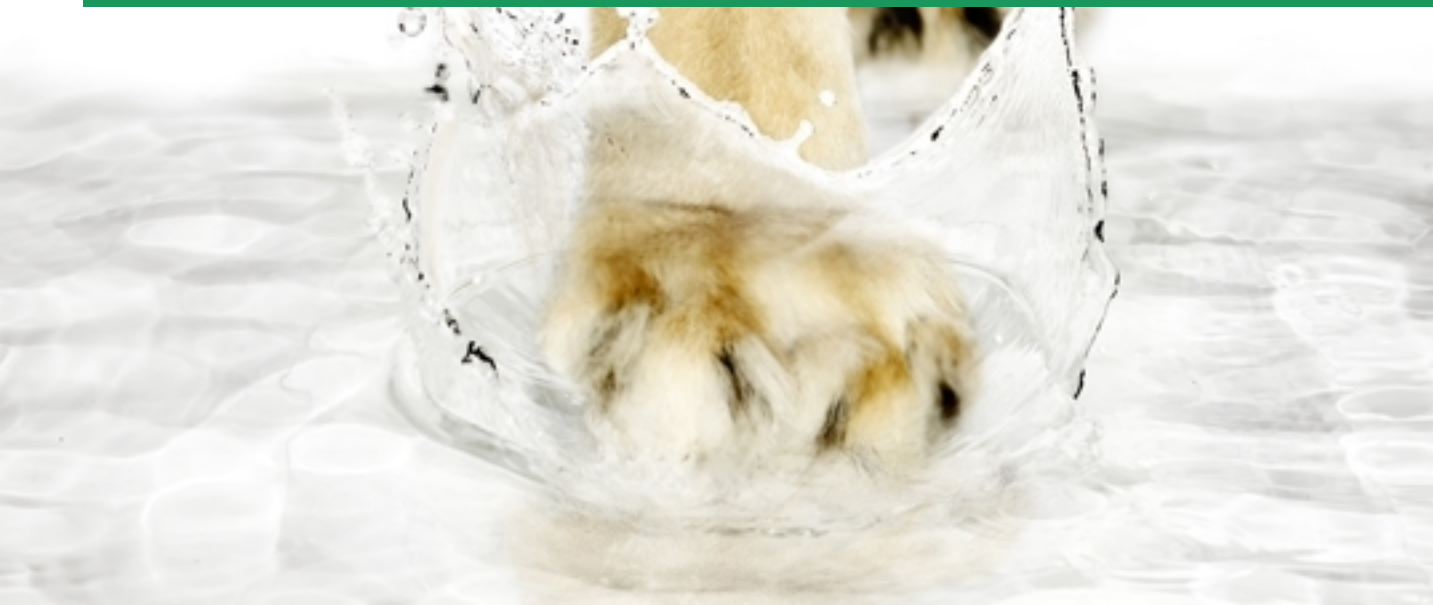
- Er blijft één orgaan -> het bestuur
 - binnen dit bestuur komt:
 - een intern toezichthoudend deel
 - bestuurlijk deel
 - één persoon kan niet beide functies vervullen
 - er zijn meerderde modellen mogelijk

Intern en extern toezicht

- Intern toezicht:
- De interne toezichthouder zoals beschreven in artikel 17b van de nieuwe wpo
- Extern toezicht: *(alleen voor verzelfstandigd openbaar onderwijs)*
- De gemeenteraad met de taken zoals beschreven in o.a. artikel 48 lid 6 (de stichting), tenzij de stichting een Raad van Toezicht heeft. Dan gelden andere bepalingen (o.a. artikel 48 lid 12)
- Toezicht strekt zich uit op aspecten van de bedrijfsvoering en de “wijze waarop het bevoegd gezag aandacht besteedt aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs”.

De rol van de gemeenteraden

De rol van de gemeenteraden

De wet in oude situatie

Artikel 48 lid 6

Samenstelling, werkwijze en inrichting van het bestuur van de stichting

Wijze van benoemen, herbenoemen, schorsen en ontslag van de bestuursleden

- Gemeenteraad benoemt leden van het bestuur
- Ten minste 1/3, doch geen meerderheid op bindende voordracht van ouders

Termijn van benoeming

De vaststelling begroting en jaarrekening **na goedkeuring van de gemeenteraad**

De wijze waarop de gemeenteraad toezicht uitoefent op het bestuur

Periode waarvoor de stichting in leven geroepen wordt (ten minste 5 jaar)

De gronden waarop het bestuur besluit de vergadering besloten te houden.

De bevoegdheid de stichting te ontbinden

Bij dit alles dient een overheersende invloed van de overheid in het bestuur verzekerd te zijn.

De wet in nieuwe situatie

Artikel 48 lid 12

Samenstelling, werkwijze en inrichting Raad van Toezicht

Wijze van benoemen, herbenoemen, schorsen en ontslag leden RvT

- Gemeenteraad benoemt leden RvT
- Ten minste 1/3, doch geen meerderheid op bindende voordracht van ouders

Termijn van benoeming

De vaststelling begroting en jaarrekening

Periode waarvoor de stichting in leven geroepen wordt (ten minste 5 jaar)

De bevoegdheid de stichting te ontbinden

Bij dit alles dient een overheersende invloed van de overheid in de Raad van Toezicht verzekerd te zijn.

De overheersende invloed van de gemeenteraden

Oude situatie

- Ingrijpen als begroting voor 1 februari niet vastgesteld is
- Terugnemen bestuur bij wanbeheer en/of ontbinden stichting
- Niet instemmen met begroting en jaarrekening
 - Mag alleen wegens strijd met wet of met het algemeen belang, waaronder begrepen het financieel belang van de gemeente

Nieuwe situatie

- Ingrijpen als begroting voor 1 februari niet vastgesteld is
- Terugnemen bestuur bij wanbeheer en/of ontbinden stichting
- Extra informatie ter ondersteuning van het toezicht:
 - Strategisch beleidsplan
 - Meerjarenbegroting
 - Complete jaarverslag (jaarrekening en sociaal jaarverslag)

De rol van de gemeenteraden

- De statuten oud
 - Ontwerpbegroting voor 1 oktober bij gemeenteraden ter goedkeuring
 - Ontwerp jaarrekening voor 1 april bij gemeenteraden ter goedkeuring
 - Bestuur stelt vast ná goedkeuring gemeenteraden
- De statuten nieuw
 - Ontwerpbegroting voor 1 november aan colleges van B&W. Voor 15 december maken Colleges van B&W hun zienswijze bekend aan CvB. CvB stelt begroting vast na goedkeuring RvT. Binnen twee weken na vaststelling stuurt CvB een afschrift van de begroting inclusief een reactie op de zienswijze.
 - CvB zendt ontwerpjaarrekening voor 15 mei aan Colleges van B&W. Voor 15 juni maken Colleges van B&W hun zienswijze bekend aan het CvB. CvB stelt jaarrekening vast, na goedkeuring van de RvT. Binnen twee weken na vaststelling stuurt CvB een afschrift van de jaarrekening inclusief een reactie op de zienswijze.

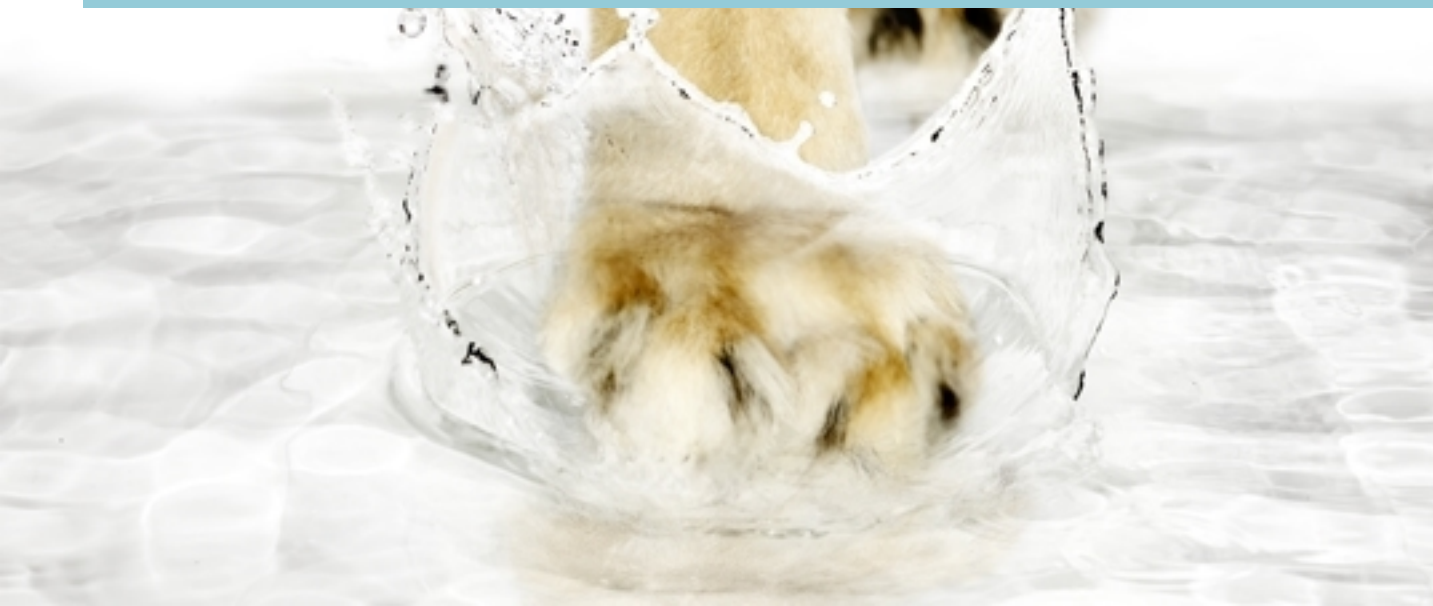
De werkwijze van de gemeenteraden

Gemeenten stellen een “bestuurlijk overleg gemeenten” in.
Dit bestuurlijk overleg kent een reglement:

- Wijze van benoemen leden raad van toezicht
- Verzoek goedkeuring statutenwijziging
- Werkwijze opstellen zienswijze begroting en jaarrekening
- Werkwijze opstellen facultatieve zienswijze overige documenten
- Werkwijze overleg gemeenteraden en scholengroep Opron

Code goed bestuur

Code goed bestuur

...Het bevoegd gezag stelt jaarlijks.....een bestuursverslag als bedoeld in BW2 waarin de door het bevoegd gezag gehanteerde code voor goed bestuur wordt vermeld alsmede ten minste verantwoording wordt afgelegd over de afwijkingen van die code voor goed bestuur

- Pas toe of leg uit, of
- Maak een eigen code waarbij invulling gegeven wordt aan ten minste
 - een professionaliseringsbeleid personeel t.b.v. onderwijskwaliteit
 - een integere bedrijfsvoering
 - afstemming met en verantwoording aan ouders en belanghebbenden (horizontale dialoog)
- Let op: bij a.m.b. kan een code worden aangewezen

Het toezichtskader voor de interne toezichtshouder

Volgens de wet

Houdt toezicht op:

- 1.uitvoering taken en uitoefenen bevoegdheden schoolbestuur
- 2.het naleven van wettelijke verplichtingen en de code voor goed bestuur
- 3.De rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige besteding en aanwending van de middelen van de school (verkregen op grond van de wpo)

Zorgt voor:

- 1.Goedkeuring begroting, jaarverslag, en strategisch beleidsplan
- 2.Het aanwijzen van een accountant
- 3.Jaarlijkse verantwoording van wettelijke taken van het toezichthoudend deel van het bestuur in het jaarverslag

Is:

- 1.Klankbord van het bestuur (raad en daad)

Code goed bestuur

Aandachtspunten voor de interne toezichthouder:

- 1.De kwaliteit van het onderwijs
- 2.Rechtmatig en integer bestuur en beheer
- 3.Rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige besteding en aanwending van de middelen

Het interne toezichthouder stelt een toezichtskader vast waarin wordt geëxpliciteerd op welke criteria het intern toezicht zich voorts in het bijzonder richt. Het formuleert zijn informatiebehoefte ten opzichte van het schoolbestuur, doch voorziet ook zichzelf van de benodigde informatie.

Kortom: de interne toezichthouder bepaalt zijn eigen agenda